עשין סג טוש"ע יו"ד סימן

נח סעיף ח:

עשיו סג טוש"ע יו"ד סי

:3 מעי בס מעי בי

קנו ה מיי שם טוש"ע

שם פעי' א:

קנח וז מיי׳ שם טוש״ע

שם סעי ג:

ב ג מיי פ"י מהלי שחיטה הל"א סמג

קנה ב ג מיי

בתר הכי חמלי אין בהם משום ריסוק אברים חפלי

ודוחן: והא רב נמי גיםמרא

קאמר. מעיקרא הויא אתי ליה דרב

שפיר דדלמה לה יו חשיב גיסטרה

אבל כיון דחשיב ההוא דרב כהנא

נבלה משום גיסטרא דידיה נמי נבלה

סיא: אי הבי היינו דרב. לאו דרב

ממש דההיא דרב לאו גיסטרא הוא

ודידהו הוי גיסטרא ונבלה אלא כלומר

יומרב הוה להו למפשט דהא עדיפא

מדרב: סברי מרתח רתח. אבל

אי בעו מיניה חדא אפילו אי מכשר

בתרתי לא רתח במה שבאים להחמיר

ובסוף פרק שני דובחים (דף ל:) אין

מתיישב כמו בכאן גבי הא דבעי

מיניה לוי מרבי כזית למחר בחוץ

לרבי יהודה מאי:

נעקרה צלע מרפה. פירש

אסיתא ור"ת מפרש עם האסיתא

דהא משמע לעיל ללע בלא חוליא

ליכא מאן דטריף עד דאיכא רוב

ללעות דפריך לרב כהנא ולרב אסי

מעולא בר ח' רבי זכאי ומרבי יוחנן:

בקונטרס אפילו בלא

ל) גי' מהר"ם שי"ף לא לו) גרי מהליים שיייף למ חיישינן, 3) [גי׳ הערוך בע׳ חפץ ב׳ וכל מיני קטניות לא חיישינו לבר מחימני וחפני וכן כתב בערך חוף ד'], ג) [זבחים ל:], ד) [לעיל מב:], ה) [ל"ל והאמר], ו) דבור זה שייך קודם ד" א"ה, 1) [עי' רש"י יבמו סג. ד"ה חימלי], **ח**) גי' תוס' בגמ' עולא בר ר' זכאי אומר. רש"ל,

מוסף רש"י

. נעקרה צלע מעיקרה אע"ג דתנן במתניתין נשתברו רוב ללעותיה, בעינן רובא, אבל נעקרה ללע אחת מעיקרה עד חלי חולייתה כדמפרש לקמן, טרפה (לעיל מב:). וגולגולת שנחבסה שהוכתה מכות רבות ולא נפחתה ולא ניקב הקרום, אם רובה נחבסה טרפה. נחבסה, דמינליי"ר בלע"ז (שם). ובשר החופה את רוב הכרס. זהו קרום ענ שקורין טנפנ״א כשפותחין את הבהמה וחותכין את הבשר לאורך הבהמה והוא נראה, והא דקרי ליה חופה את רוב הכרס ולא קרי ליה חופה את הכרם. מפני שמיעוט הכרס נחבא בתוך לעות החזה והסחום ורובו מכוסה בבשר. כרס, פנל"א לבדה בלא בית הכוסות והמסס ואם נקרע רובו של בשר כנגד הכרם אע"ג דכי משערת לההיא קרע לגבי כוליה בשר הוי מיעוטא, שהרי אומו בשר מחזיק כל בני המעים והולך עד הירכים, לא משערינן אלא במה שכנגד הכרח ואם מיקרע רובא דההוא טרפה, ושמואל לא סבירא ליה כמאו דפריש ולעיל דהיינו בשר החופה את רוב הכרח. דח"ב מה אחא מפרש למתניתין במילתה ממכימי (חוח).

שימה מקובצת

. שלא נדבק אלא **[** בנף אחת ופורח בשניה: בנפילה גרידא הס"ד: ה"ג או י"א מכאז קטנות הסמוכות לצד האליה לא חשיב הס״ד: האליה לא השיב הסיד. 7] נעקרה צלע מכאן וצלע כנגדה מכאן וחוליא קיימת מהו: כן הרי צלע יקרי: **ו]** היינו דרב ושמעי ליה דרחדא: זו ולירטו מיניה כדרב בחדא דהא חדא אכתי לא קמא להו וכז (דורתי קבעו מיניה: קו וכז נרסת הקונט': **ט]** דדילמא לא חשיבא הא דרב גיסטרא אבל: '1 כלומר

חול הדק לא חיישינן. דמישתריק ואינו נכבש לעולם: חול הגם. קבוניות אין בהן משום ריסוק אברים בו'. אית ספרים דגרסי אבנים גדולות שבו מרסקין העוף כשנופל עליהם: אבק דרכים. גם הוא נכבש ונעשה קשה: **היבנא.** אישתרי"ם בלע"ז. תבן של יש בהם משום ריסוק אברים וכן ש לגרסת הקונטרם משמע דלא חטים ושעורים: בוגא. חבילה: חישי וכל דמינייהו. כגון שיפון הוו בכלל קטנית "וי"ל דקטנית מיירי בדברים דקים כמו עדשים ואורז

שהוא קשה חיישינן אם נפל עליהם: כל מיני הטנים. לא חיישינן משום דמישתרקי מהדדי ואינם נכבשים יחד: רוביא. תלתן: חימני. פישל"ש מחליקין הן וחינן נכבשים: חיפלי. נידרו"ש ואינו עגוליו ולא מישתרהי: כל דמישחריק. מחליק זה מזה ואינן נכבשים יחד והנופל עליהם נשמט והולך ואין כאן חבט: דבוק. גלו״ד בלע״ז וטחין אותו בדף קטן והעוף שוכן עליו ומידבק בו ופורח עם הדף ונופל לחרץ: בחד גפח. שלא נדבק אלא אובגף אחת ופורח בשניה: היכי ניקום. במה יהא יכול להקים ולישא את עלמו הלכך כשנופל נחבט בנפילה שגמורה: אעיקבי דגפא. במקלת הוא נושא את עלמו בעקבי הגפיים והוא ראש הכנף מקום שחותכין הכנף מן האווז: בתרי גפי אסור. אלא אם כן עמד והלך. כתוב בהלכות גדולות כל היכא דבעי בדיקה כגון נפולה ושבורה ודרוסה דמיתכשרי בבדיקה ה"מ בדורות קמאי דהוו בקיאי למיבדה אבל אנן לא בקיאינן ולא סמכינן אנפשין ולי נראה דאין לו לדיין אלא מה שעיניו רואות ומותר לסמוך עליו דכתיב ודברים יו) ואל השופט אשר יהיה בימים ההם אבל הוא יוהר יפה ולהביא לפניו כל הטבחים וכל הבקיאין בדבר כי היכי דנימטייה שיבא מכשורה: כ"ב ללעות גדולים שיש בהן מוח יש לה לבהמה י"א מכאן וִי״א מכאן ורוב שלהן הוי י״ב: ה״ג או אחת עשרה מכאן ואחת מכאןם: ומחליין כלפי שדרה. ובעינן שיהו נשברות אותן י"ב ללעות מחליין כלפי שדרה לפי ששם חיותה ולא מחליה וללד החזה: בר זכחי. לא ידענא מנו: נעקרו ברוב לד אחד. כיון שנעקרו שש מהם דהיינו רוב לד אחד טרפה אבל בנשתברו לא מיטרפא אלא בי"ב דהיינו רוב שני לדדין: וחוליא עמה. ואפילו החוט קיים: אמרי ליה. בעו מיניה נעקרה ללע מכאן וללע כנגדה דו וחוליא קיימת

חול הדק לא חיישינו חול הגם חיישינו אבק דרכים חיישינן תיבנא ועביד בזגא חיישינן לא עביד בזגא לא חיישינן חיטי וכל דמינייהו חיישיגן שערי וכל דמינייהוֹ יחיישיגן יכל מיני קטניות אין בהם משום ריסוקי אברים לבר מן רוביא חימצי אין בו משום ריסוק אברים חפצי יש בו משום ריסוק אברים כללא דמלתא כל מידי דמשריק אין בו משום ריסוק אברים לא משריק יש בו משום ריסוק אברים דבוק רב אשי שרי אמימר אסר בחד גפא דכולי עלמא לא פליגי דשרי כי פליגי בתרי גפי מאן דאסר אמר לך היכי ניקום ומאן דשרי אמר לך אפשר דניקום אעיקבי דגפי ואיכא דאמרי בתרי גפי כ"ע לא פליגי דאסיר כי פליגי בחד גפא מאן דשרי אמר לך אפשר דפרח בחד גפא ומאן דאסר כיון דבהאי לא מצי פרח בהאי נמי לא מצי פרח והילכתא אבתרי גפי אסיר בחד גפא שרי: נשתברו

רוב צלעותיה: תנו רבנן יאלו הן רוב

צלעות שש מכאן ושש מכאן או אחת עשרה אילימא מכאן ואחת מכאן אמר זעירי יומחציין כלפי שדרה אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן יובצלעות גדולות שיש בהן מוח אמר עולא בן זכאי אמר נעקרו ברוב צד אחד נשתברו ברוב שני צדדין רבי יוחגן אמר הבין נעקרו בין נשתברו ברוב שני צדדין אמר רב ינעקרה צלע וחוליא עמה מרפה אמרי ליה רב כהנא ורב אםי לרב נעקרה צלע מכאן וצלע מכאן וחוליא קיימת מהו אמר להו גיסטרא קאמריתו והא רב גמי גיסטרא קאמר כי קאמר רב צלע בלא חוליא והא צלע וחוליא קאמר יצלע וחצי חוליא מכלל דרב כהנא ורב אסי צלע בלא חוליא אמרי ואמר להו גיסטרא קאמריתו והאמר עולא בן זכאי אמר נעקרו ברוב צד אחד נשתברו ברוב שני צדדין אמר לך התם זה שלא כנגד זה הכא זה כנגד זה והאמר רבי יוחנן ברוב שני צדדין וברוב שני צדדין אי אפשר דלא קיימא חד מינייהו זה כנגד זה התם בוכנא בלא אסיתא הכא בוכנא ואסיתא אי הכי היינו דרב לא שמיע להו דרב וליבעו מיניה כדרב סברי ◊ליבעי מיניה חדא דפריש לן תרתי דאי בעינן מיניה חדא הניחא אי אמר לן טרפה כל שכן תרתי אי אמר לן כשרה אכתי תרתי קא מיבעיא לן אי הכי השתא נמי דקא בעי מיניה תרתי הניחא אי אמר להו כשרה כל שכן חדא ואי אמר להו מרפה אכתי חדא מיבעיא להו סברי אם כן מירתח קא רתח חדא מרפה תרתי מיבעיא והא קא אמרי ליה ולא רתח כיון דקאמר להו גיסטרא קאמריתו היינו ריתחיה סאמר רבה בר רב שילא אמר רב מתנא אמר שמואל נעקרה צלע מעיקרה וגולגולת שנחבסה ברובה ובשר

החופה את רוב הכרם ברובו טרפה נעקרה צלע מעיקרה טרפה ורמינהו

מהו: גיסערה קהמריתו. בתמיה. כמה בהמה שנפסקה באמלעיתה אתם שואלים הא נבלה נמי היא כדאמר בפ"ק (לעיל דף כא.): **והא רב נמי גיסטרא קאמר.** דכיון דנעקר ללע וחוליא עמה הרי ללע שכנגדו נשמטת חונפלה וקרי לה רב טרפה: **וחלי חוליא**. והצלע שכנגדה מחוברת יפה בחצי חוליא קיימת: **מכלל** דרב כהנא ורב אסי. ללע מכאן וללע מכאן וכל החוליא קיימת בעו מיניה דאי ללע וקלת חוליא הא שמעינן ליה דאמר דאפילו בחדא מיטרפא ואינהו בעו תרתי אלא ודאי ללע בלא חוליא קבעו מיניה: ואמר להו. איהו עלה גיסטרא קאמריתו דאפילו נבלה נמי הויא בתמיה: ® **ואמר עולא וכו**'. אלמא רובו בעינן למיטרפא וכל שכן דבחדא לא מקריא נבלה: ו**לרבי יוהנן.** דאמר אף נעקרו לא מיטרפא עד דאיכא רוב שני לדדין וכי מיעקרו שש מימין ושש משמאל ואפילו אלו לגד הצואר ואלו לגד האליה אי אפשר דלא הוי אמצעית זה כנגד זה ואפילו הכי בעיא רובא למיטרפא וכל שכן דבחדא לא מיקריא נבלה דבשלמא מעיקרא הוה ס"ד דרב צלע וכולה חוליא קאמר ואינהו בעו מיניה צלע וקצח חוליא מכאן וכן מכאן ואמצעיתה של חוליא קיימת אבל השתא דאוקמת דרב צלע וחצי חוליא קאמר ואינהו על כרחך צלע בלא חוליא קבעו ליה וקאמר להו עלה גיסטרא קאמריתו קשיא לן הא דרבי יוחנן ומשני התם רב כהנא ורב אסי: בוכנא ואסיסא. כלומר צלע וקצת חוליא ורבי יוחנן צלע בלא חוליא: אי הכי. דרב כהנא ורב אסי ללע וקצת חוליא אמרי היינו דרב מהא שמעינן ליה דבחדא נמי טריף ומאי תיבעי להו בתרתי: O אסיסא. חור שבחוליא שהצלע תחוב בו היינו בחצי חוליא: **וליבעו מיניה שכרב.** בחדא דהא חדא אכתי לא קאמר להו ותרתי קבעו מיניה: **סברי אם כן מירסה קא רסס.** ממהדורי דרב מצינן למפשט מאי דינא דחדא דאי מהדר לן כשרה כל שכן חדא ואי מהדר לן טרפה בלא ריסחא פשטינן מינה דבחדא סבירא ליה כשרה דאי סבירא ליה בחדא נמי טרפה כי בעינן בתרתי מהדר לן בריתחא למימר השתא בחדא טרפה תרתי מיבעיא לכו אבל אי בעינן מיניה חדא אפילו סבירא ליה בחרתי כשרה לא מהדר לן בריחחא למימר השחא בתרתי כשרה דלא איכפת ליה אי תיסק אדעתין דבתרתי טרפה: והא. בעו מיניה בתרתי וסבירא ליה דבחדא נמי טרפה כדאמר רב לעיל נעקרה צלע וחוליא עמה ואוקימנא חלי חוליא ואפילו הכי לא אהדר להו בריתחא דנפשוט מינה לעקירת חדא: **ריון דקאמר להו גיסטרא קאמריסו**. בתמיה היינו ריתחיה דהכי קאמר להו הא לא איבעי לכו למיבעי דנבלה נמי הויא אלא בחדא טרפה: מעיקרה. אפילו בלא אסיתא: נחבסה. מינליר"א ולא נפחתה:

לעזי רש"י אישתרי"ם [אישטריי"ם]. למרבץ הבהמות). פישל"ש ופישיל"שו. פישי ש [פישי ש]. אפונות. צידרו"ש [צידרי"ש]. - חמצות. מינציר"א [דימצייד"א].

רבינו גרשום :דלא משריק אמימר אסר. כלומר עוף

שאוחזין אותו בדבק חוששין משום ריסוק . אברים: בחד גפא כולי כלומר דסמיך אגפא אחריתי ולא משריק נפשיה: כי פליגי בתרין גפי. כלומר דביק בתרין . גפי: אלו הן רוב צלעותיו כלומר עשרין (ושלש) [ושתים] צלעות הן שיש הרוב. ומחציין שדרה כלומר היכא אמריוז טרפה מחציין כלפי שדרה: נעקרו ברוב צד אחד כלומר f) אפילו שבע שנשתברו אין טרפה . עד שישתברו ברוב שני נמי קאמר כלומר נעקרה . צלע וחוליתה עמה דהיא באל החוליתה עמה ההא כגיסטרא: מכלל דרב כהנא ורב אסי צלע בלא חוליא קא אמרי כלומר הצלע וחולייתא קיימת יהא עולא בר זכאי א׳ צדדין כלומר דאינה טרפה עד שישתברו ברוב שני צדדין: הכא זה כנגד כלומר צלע מכאן . וצלע מכאן זה כנגד זה דגיסטרא היא. והא כיון דאמר ר' יוחנן ברוב שני צדדין אי אפשר דלא קיימא חדא זה כנגד זה אלו הצלעות (השבורות) והעקורות). ו) רוכוא כלא אסיתא כלומר שבורות שלא נעקרה חוליא כולה הכא נעקרה וחוליא עמה. ותיבעי להו דרב כלומר השתא דאמרת דרב כהנא ורב אסי אמרי צלע מכן וצלע מיכן עם חוליא. ותיבעי להו דרב צלע וחוליא אם טרפה אם לאו: בעיא דמפשט לן תרתי בעיא בעי׳. דאי בעינן מיניה חדא צלע וחוליא עמה ואמר לן טרפה סברי אם כן מירתח רתח כלומר צריכי למיבעי חדא דאם כז דחדא ונמין טרפה כי

בעינן מיניה אלו טרפות מירתח הדא טרפה תרתי מיבעיא: שנחבסה לשון נשברה: כמה חסרון בשדרה כלומר לענין נזיר לגלח שאינו מגלח אלא על מת שלם או על רוב והגולגולת זהו רוב מניינו: